

TŘI DOBIÁŠOVÉ

Bohumil Dobiáš st.

Bohumil Dobiáš ml.

Jan Smolík

8. 6. - 1. 8. 2019

Kurátor výstavy: Dita Hálová

Grafický design: Jana Hradcová

Galerie Galvína

Libušina 176, Bechyně

www.galvina.cz

<https://bohumildobias.webnode.cz>

Na letošní rok spadají dvě výročí významných jihočeských sochařů - keramiků a pedagogů z města Bechyně Bohumila Dobiáše st. (1905-1964) a Bohumila Dobiáše ml. (1929-2001). Rodina se rozhodla uspořádat vzpomínkovou výstavu, do níž jsou zařazeny sochařské práce, kresby, dobové fotografie. Tak aby divák získal vhled do různorodě a obsáhlé tvorby těchto autorů. Součástí prezentace je několik ukázek výtvarných prací Jana Smolíka (2011) jejich pokračovatele v rodinné výtvarné tradici.

Jan Smolík

* 13. 3. 2011 v Českých Budějovicích jako nejmladší z umělecké rodiny Dobiášů

Od nejranějšího dětství se věnuje kresbě a malbě a jeho dětské práce získávají ocenění v množství výtvarných soutěží. V roce 2018 vyhrál v Jihočeském kraji výtvarnou soutěž pořádanou Lesy ČR s.p. pod názvem Les ve fantazii (předškolní kategorie). Ve stejném roce docházel na hodiny výtvarné přípravy k malířce Heleně Schmaus Shoorner pod jejím vedením vznikly vystavené práce. Od září 2018 navštěvuje výtvarný obor ZUŠ V. Pichla v Bechyni pod vedením Mgr. Ivany Blažkové.

Bohumil Dobiáš ml.

* 15.6.1929 Nemanice (České Budějovice)

+ 8.6.2001 Bechyně

Sochař a pedagog Bohumil Dobiáš ml. se narodil 15. června v Nemanicích u Českých Budějovic do rodiny sochaře a pedagoga Bohumila Dobiáše st., který krátce poté začal působit na keramické škole v Bechyni. Tato okolnost byla pro synovu životní cestu určující. Nejdříve ovšem získal řemeslné a odborné zkušenosti v hrnčířské dílně bratří Štěpánků v Hrdějovicích a v bechyňské tovární výrobě keramiky Keras. Těsně po druhé světové válce v letech 1945-1948 vystudoval místní keramickou školu a pokračoval na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové v ateliéru keramiky odcova spolužáka prof. Otto Eckertova. Ročníkovým spolužákem mu mimo jiné byli Dagmar Hendrychová (ateliér užitého sochařství Jaroslava Horejce a Bedřicha Stefana), Rudolf Jurníkl (ateliér modelování, glyptika a užité sochařství Karela Štěpána), přímo v ateliéru Vítězslav Eibl a budoucí kolega z keramické školy Jaroslav Podmol (ateliér užité grafiky Jana Kavana).

Po absolutoriu se deset let věnoval navrhování figurativních plastik v Keramických závodech n.p. v Bechyni. Od roku 1959 vyučoval kreslení a modelování na místní keramické škole a v roce 1968 se stal jejím ředitelem. Poté čtyři roky vedl Otta Eckertovi ateliér keramiky na pražské VŠUP P (1986-1990).

Mimo svou rozsáhlou výtvarnou tvorbu a pedagogickou činnost umožnil v budově školy díky svým organizačním schopnostem vytvořit dostatečné zázemí pro vznik a fungování Mezinárodních symposií keramiky Bechyně. Více než dvě desetiletí, prakticky do své smrti, zajišťoval tuto akci také po organizační stránce. Vedle Lubora Těhníka, Václava Šeráka a Pravoslava Rady patří mezi zakladatele tohoto nejdéle kontinuálně fungujícího keramického symposia na evropském kontinentě. V prvních pěti letech (1966 - 1970) se symposia účastnil i jako umělec. Charakteristickým rysem toho období tvorby, stejně jako u jeho otce, bylo použití keramických hmot, okrajově porcelánu. Tvar zpravidla nejprve vytočil na kruhu a následně modeloval. Preferoval přírodní barevnost materiálu, jak zřetelné z ukázek plastik vzniklých právě na symposiích.

Hlavním tématem tvorby pro něj bylo spojení současné architektury a keramiky. Jeho realizace: plastiky, dekorativní stěny a fontány, jsou umístěny v několika jihočeských městech. Pravidelně vystavoval významných výstavách Československé keramiky. Jeho práce byly mnohokrát prezentovány v zahraničí včetně bruselského Expo 58'. Na

Mezinárodní keramické výstavě AIC v Praze v roce 1962 obdržel Zlatou medaili. V letech 1966-1976 získal medaile v polských Sopotech, francouzské Valloris a italské Faenze. První autorskou výstavou v nově založeném muzeu v Bechyni uspořádanou kurátorkou Dagmar Tučnou z Uměleckoprůmyslového musea v Praze v létě roku 1974, byla právě Dobiášova. Od roku 1970 byl členem Mezinárodní keramické akademie AIC v Ženevě. Patří k nejvýraznějším osobnostem české keramiky jeho umělecká tvorba a pedagogické působení ovlivnilo nejen dnešní střední generaci umělců prošliých keramickou školu v Bechyni a celý obor.

Bohumil Dobiáš st.

* 21.11.1905 Úročnice, (Benešov)

+ 11.4.1964 Tábor

:

Významný pedagog a keramik Bohumil Dobiáš st. byl jedním z průkopníků české moderní keramiky s přímou vazbou na bechyňskou keramickou školu. Narodil se 21. listopadu 1905 v Úročnici na Benešovsku. Řemeslnou praxi získal v dílnách a továrnách v Bechyni, Svijanech, Kostelci nad Černými Lesy, Hrdějovicích, Kleci, Poštorné a Moravě a Státním archeologickém ústavu. V letech studoval 1926 - 1933 Uměleckoprůmyslovou školu v Praze (dnes Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze) v ateliéru Josefa Drahoňovského. Dlouholetý kurátor AJG Milouš Růžička v katalogu z roku 1984 k autorově výstavě ve zdejšímu muzeu zmiňuje o přímou inspiraci Drahoňovského tvorbou v počátcích Dobiášovy umělecké tvorby i značný osobní vliv této vyjimečné osobnosti českého výtvarného umění v první polovině 20. století, kdy je doceňován především vliv na české sklářství. Náhoda nebo inspirativní prostředí spolužáků z ročníku ovlivnilo českou keramiku v osobnosti Otto Eckerta (ateliér modelování, glyptiky a užitého sochařství Karla Štipla) či sochařství Vincence Vinglerova (ateliér keramiky Heleny Johnové). Než v roce 1935 Dobiáš definitivně přichází do Bechyně, působí jako konzervátor a restaurátor Národního muzea v Praze. Formování jeho výtvarného názoru v ateliéru modelování, který kladl důraz na dekorativní pojetí modelovaného tvaru, se rozhodl uplatnit poněkud odlišněji od jiných spolužáků, v keramice. Lidový ornament a později náměty spojené s životem v jihočeském kraji inovativně propojil jeho cit pro tvar a dekor. Rovněž svým pedagogickým působením na bechyňské škole, svou tvorbou i osobním příkladem položil základ přeměny vnímání keramiky od užité funkce k unikátním autorským plastikám. Na keramické škole vyučoval modelování a kreslení až do závěru života (11. dubna 1964 v Táboře). V české keramice lze

pozorovat vliv "Dobiášovy škola" až do současnosti. V Bechyni založil i rodinou keramickou tradici keramiků, nejvýznamnějším umělcem a pedagogem byl jeho syn Bohumil Dobiáš ml. Dobiáš otec výtvarný talent věnoval několika generacím žáků, které na něj vzpomínaly, jako na člověka vstřícného, tolerantního a přitom nesmírně výtvarně schopného a řemeslně zručného. Věnoval se také publikační činnosti (texty v časopise Panorama, knihy Jak vzniká socha, Život a práce Václava Mařana atd...)

Na souboru autorských váz ze sbírek Mezinárodního muzea keramiky a z depozitáře Střední uměleckoprůmyslové školy Bechyně pozorujeme esenci vlivu Bohumila Dobiáše st. na místní tradici a českou keramiku. Inovoval tvar vázy do tzv. vázy dobiášovského typu, charakteristického pro Bechyni: točeného tvaru s vysoce posazeným "břichem", nízkým hrdlem a široce otevřeným horním okrajem. Povrch byl pestře glazovaný krystalickými glazurami nebo plastický a glazovaný. Monumentální tvary s malovanými motivy inspirovanými místním životem např. váza s Rybáři MMK inv.č nebo žlutá váza MMK inv.č s nápisem vykazující inspiraci tvorbou Pabla Picassa.

Známou částí tvorby jsou pestře glazované reliéfy, především na téma lidových písní a říkadel, které společně se žáky vytvářel ve válečných letech a jejichž obliba přetrvávala mnohem déle. Nelze opomenout sériově vyráběné porcelánové jídelní a nápojové servisy pro průmysl. Návrh takřka sutnarovské tvary (MMK inv.č). K vidění jsou v expozici v patře muzea. Především v drobné dekorativní plastice Navázal spolupráci s Krásnou Jizbou Družstevní práce, výtvarným oddělením Práce, Svazem Československého díla.

Jeho tvorba byla prezentovaná především v jižních Čechách, ale zařazována také byla do většiny zásadních výstav české keramiky druhé poloviny 20. století , výstav spojených výtvarným uměním 30. let: Český funkcionalismus 1920-1940 (MG Brno, UPM Praha, v roce 1978) i zahraničních výstav např. v roce se 1969 ve vídeňském MAK, (Österreichische museum für angewandete Kunst, 50. Jahre der Tschechien angewandete Kunst und industrial design).

Texty: Dita Hálová